

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 56, 67 IR
69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO SEPTINTUOJU¹
SKIRSNIU
ĮSTATYMAS**

2021 m. balandžio 1 d. Nr. XIV-232
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. **Elektros energetikos įmonė** – asmuo, kuris vykdo bent vieną iš šių veiklų: elektros energijos gamybos, perdavimo, skirstymo, kaupimo, tiekimo, elektros energijos paklausos telkimo, elektros energijos pirkimo siekiant ją perparduoti ir yra atsakingas už susijusius su šiomis veiklomis komercinius, techninius ir (ar) eksploataavimo įpareigojimus.“

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 14² dalimi:

„14². **Elektros energijos kaupimo paslauga** – energijos kaupimo įrenginių naudojimas vykdant energijos kaupimo veiklą viename ar keliuose elektros energijos rinkos segmentuose.“

3. Buvusią 2 straipsnio 14² dalį laikyti 14³ dalimi.

4. Papildyti 2 straipsnį nauja 18¹ dalimi:

„18¹. **Energijos kaupimas** – elektros energijos galutinio naudojimo elektros energetikos sistemoje atidėjimas vėlesniam laikui, nei ji buvo pagaminta, arba elektros energijos pavertimas kitos formos energija ir tokios energijos laikymas, taip pat vėlesnis tokios energijos pavertimas elektros energija arba naudojimas kaip kito energijos nešiklio.“

5. Buvusią 2 straipsnio 18¹ dalį laikyti 18² dalimi.

6. Pakeisti 2 straipsnio 18² dalį ir ją išdėstyti taip:

„18². **Energijos kaupimo įrenginys** – elektros energetikos sistemos įrenginys, kuriame kaupiama energija (įskaitant elektros akumuliatorius, hidroakumuliacines elektrines, kondensatorius, suspausto oro ar vandenilio saugyklas).“

7. Buvusias 2 straipsnio 18² ir 18³ dalis laikyti atitinkamai 18³ ir 18⁴ dalimis.

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) nustato tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ir (ar) tiesioginės linijos tvarką ir sąlygas;“.

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 3 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) tvirtina tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainius, jų nustatymo metodiką, kurioje nustatytos ir įkainių apskaičiavimo sąlygos, vadovaudamasi šiame įstatyme nustatytais bendraisiais įkainių nustatymo reikalavimais;“.

4 straipsnis. Įstatymo papildymas septintuoju¹ skirsniu

Papildyti Įstatymą septintuoju¹ skirsniu:

„SEPTINTASIS¹ SKIRSNIS ENERGIJOS KAUPIMAS

48¹ straipsnis. Energijos kaupimo veiklos principai ir energijos kaupimo įrenginių savininkų teisės

1. Energijos kaupimo veikla vykdoma ir elektros energijos kaupimo paslaugos elektros energijos rinkoje teikiamos rinkos sąlygomis. Elektros energijos kaupimo paslaugų kainos nereguliuojamos, išskyrus izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo rezervo užtikrinimo paslaugos (toliau – izoliuoto darbo rezervo paslauga), teikiamos perdavimo sistemos operatoriui Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis, kainą ir kitus šio įstatymo 67 ir (ar) 68 straipsniuose nustatytus atvejus.

2. Elektros energijos kaupimo paslaugos teikiamos sutarties tarp asmens, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančio energijos kaupimo įrenginį (toliau – energijos kaupimo įrenginio savininkas), ir elektros energijos rinkos dalyvio, kuris naudojasi tokiomis paslaugomis, pagrindu. Energijos kaupimo įrenginio savininkui draudžiama diskriminuoti elektros energijos rinkos dalyvius ar jų grupes.

3. Energijos kaupimo įrenginio savininkas turi teisę teikti visas elektros energijos kaupimo paslaugas, turinčias paklausą elektros energijos rinkoje ir kurioms teikti gali būti panaudoti jo valdomi energijos kaupimo įrenginiai, išskyrus perdavimo sistemos operatoriui teikiamą izoliuoto darbo rezervo paslaugą.

4. Energijos kaupimo įrenginio savininkas turi teisę vykdyti ir kitą energetikos veiklą, išskyrus atvejus, kai tokia veikla yra nesuderinama su šiame įstatyme ir (ar) Lietuvos Respublikos

gamtinių dujų įstatyme nustatytais nepriklausomumo ir (ar) veiklos atskyrimo reikalavimais vykdant elektros energijos ar gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo veiklą.

5. Energijos kaupimo įrenginio savininkui, perdavimo sistemos operatoriui teikiančiam izoliuoto darbo rezervo paslaugą, šio straipsnio nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo nuostatoms.

48² straipsnis. Energijos kaupimo įrenginių prijungimas prie elektros tinklų

1. Energijos kaupimo įrenginiai prijungiami prie elektros tinklų šiame įstatyme, Europos Sąjungos reglamentuose, reglamentuojančiuose energijos kaupimo įrenginių prijungimą prie elektros tinklų ir naudojamasi elektros tinklais, ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Tinklų operatorius neturi teisės atsisakyti prijungti naujo energijos kaupimo įrenginio prie elektros tinklų dėl ateityje galimo elektros tinklų pajėgumo apribojimo. Tinklų operatorius privalo prijungti naują energijos kaupimo įrenginį prie elektros tinklų, atsižvelgdamas į atitinkamų techninių norminių dokumentų reikalavimus, keliamus tokių įrenginių prijungimui, taip pat elektros tinklų įrengimui ir (ar) atnaujinimui tinklų naudotojo elektros tinklo ir tinklų operatoriaus tinklų dalyje.

3. Šio straipsnio 2 dalis nedraudžia tinklų operatoriui riboti energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba pasiūlyti prijungimo, kuriam taikomi eksploatavimo apribojimai, galimybių siekiant užtikrinti ekonominį efektyvumą naujų energijos kaupimo įrenginių atžvilgiu tik tuo atveju, kad tokius apribojimus perdavimo sistemos operatoriaus teikimu pagal kompetenciją patvirtino Taryba.

4. Taryba užtikrina, kad visi šio straipsnio 3 dalyje nurodyti prijungimo pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai būtų nustatomi remiantis skaidriomis ir nediskriminacinėmis procedūromis ir nesukurtų nepagrįstų kliūčių patekti į elektros energijos rinką.

5. Jeigu energijos kaupimo įrenginio savininkas padengia išlaidas, susijusias su neriboto prijungimo užtikrinimu, įskaitant tinklų operatoriaus nurodytos būtinos elektros tinklų plėtos išlaidas, prijungimo pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai netaikomi.

6. Tinklų operatorius neturi teisės atsisakyti energijos kaupimo įrenginių prijungimo prie elektros tinklų nauja jungtimi dėl to, kad atsirastų papildomų išlaidų, susijusių su būtinu elektros tinklų pajėgumo padidinimu.

7. Tinklų operatorius teisės aktų nustatyta tvarka teikia suinteresuotiems asmenims visą informaciją, susijusią su energijos kaupimo įrenginių prijungimu prie elektros tinklų, įskaitant techninius reikalavimus, prijungimo terminus ir reikalingas investicijas.“

5 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Apskaitos atskyrimas

1. Perdavimo sistemos operatorius, skirstomųjų tinklų operatorius, visuomeninis tiekėjas ir perdavimo sistemos operatoriui izoliuoto darbo rezervo paslaugą teikiantis energijos kaupimo įrenginio savininkas privalo atskirai tvarkyti su elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo, kaupimo veikla, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo veikla ir kita, su elektros energetika nesusijusia, veikla susijusią apskaitą.

2. Gamintojai ir nepriklausomi tiekėjai, taip pat energijos kaupimo įrenginių savininkai, kurių teikiamų paslaugų kainos yra reguliuojamos, privalo atskirai tvarkyti su elektros energetikos sektoriaus veikla nesusijusią apskaitą.

3. Elektros energetikos įmonės (išskyrus gamintojus, gaminančius elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių), kurios, vadovaudamosi Energetikos įstatymo 16 straipsnio 8 dalimi, nėra įpareigosios skelbti metinių finansinių ataskaitų interneto svetainėse, pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams per 4 mėnesius praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadas, kai jos privalomos pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimus, skelbia savo interneto svetainėse. Jeigu šios elektros energetikos įmonės dėl techninių priežasčių negali paskelbti praėjusių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvadų savo interneto svetainėse ar jų neturi, tada jos apie tai raštu informuoja Tarybą ir praėjusių finansinių metų metines finansines ataskaitas ir auditoriaus išvadas, kai jos privalomos pagal teisės aktų reikalavimus, teikia Tarybai, kuri paskelbia jas savo interneto svetainėje. Elektros energetikos įmonės, kurios šioje dalyje nėra įpareigosios skelbti savo metinių finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvadų, metinių finansinių ataskaitų ir auditoriaus išvadų kopijas laiko savo buveinėje, kurioje su jomis gali susipažinti visuomenė.“

6 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 67 straipsnį 1² dalimi:

„1². Energijos kaupimo įrenginio savininkui, perdavimo sistemos operatoriui teikiančiam izoliuoto darbo rezervo paslaugą, Tarybos nustatyta tvarka *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo 68 straipsnio 1 dalyje nurodyti įpareigojimai.“

2. Pakeisti 67 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kai vartotojo ar gamintojo elektros įrenginiai, taip pat energijos kaupimo įrenginiai prijungiami prie perdavimo tinklų, atitinkamai vartotojas, gamintojas ar energijos kaupimo

įrenginio savininkas apmoka visas sąnaudas, susijusias su jo valdomų įrenginių prijungimu prie elektros perdavimo tinklų.“

3. Pakeisti 67 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Kai vartotojo ar gamintojo elektros įrenginiai ar energijos kaupimo įrenginiai prijungiami prie skirstomųjų tinklų, sąnaudos paskirstomos tokia tvarka:

1) pažeidžiami vartotojai apmoka 20 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą Tarybos patvirtintą įkainį;

2) vartotojai, kurių pirmą kartą prie skirstomųjų tinklų prijungiamų elektros įrenginių leistinoji naudoti galia yra ne mažesnė kaip 1 MW ar kurie didina leistinąją naudoti galią ne mažiau kaip 1 MW ir kurie skirstomųjų tinklų operatoriui įsipareigoja 10 metų nuo vartotojo elektros įrenginių prijungimo prie skirstomųjų tinklų nemažinti leistinosios naudoti galios, apmoka 10 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Tarybos patvirtintą įkainį. Šis punktas netaikomas prijungiant gyvenamosios paskirties pastatų elektros įrenginius prie skirstomųjų tinklų;

3) vartotojai, kurių prijungiamų elektros įrenginių leistinoji naudoti galia ar didinama elektros įrenginių leistinoji naudoti galia yra didesnė kaip 250 kW, ir gamintojai, kurių elektros įrenginiams prijungti prie elektros tinklų reikia įrengti transformatorių pastotes, transformatorines, skirstomuosius punktus, taip pat statytojai (užsakovai) šio straipsnio 7² dalyje nurodytais atvejais, kurie pageidauja Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinę su skirstomųjų tinklų operatoriumi, įrengti šiuos elektros tinklus ir organizuoti jų įrengimo darbus, apmoka 100 procentų šių skirstomųjų tinklų įrengimo sąnaudų. Atlikti skirstomųjų tinklų įrengimo darbai laikomi prijungimo prie skirstomųjų tinklų paslaugos dalimi ir vadovaujantis šia nuostata įrengti skirstomieji tinklai yra skirstomųjų tinklų operatoriaus nuosavybė. Prie šių skirstomųjų tinklų prijungiant kitų vartotojų ir gamintojų įrenginius, už jų įrengimą ir (ar) naudojimą šių skirstomųjų tinklų įrengimą atlikusiems vartotojams ir gamintojams neatlyginama;

4) kiti vartotojai, išskyrus šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus vartotojus, apmoka 50 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Tarybos patvirtintą įkainį, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose nustatyta kitaip;

5) gamintojai ir energijos kaupimo įrenginių savininkai, išskyrus vartotojus, kurių elektros įrenginių (įskaitant energijos kaupimo įrenginius) prijungimo prie skirstomųjų tinklų sąnaudų paskirstymui taikomi šios dalies 1, 2, 3, 4 ir 6 punktai, apmoka 100 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą ir Tarybos patvirtintą įkainį, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose nustatyta kitaip;

6) likusios sąnaudos, kurių neapmoka vartotojas ar gamintojas, yra pripažįstamos skirstomųjų tinklų operatoriaus tinklų plėtros išlaidomis. Skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų apskaita tvarkoma ir kontrolė vykdoma šio įstatymo 68 straipsnyje nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Perdavimo sistemos operatoriaus perdavimo paslaugos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus 2 mėnesiams nuo jų paskelbimo. Gamintojų, kurių parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos yra reguliuojamos, elektros energijos pardavimo ir rezervinės galios kainos ir (ar) nustatyta pajamų riba, skirstomųjų tinklų operatoriaus skirstymo paslaugos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus ne mažiau kaip 45 dienoms nuo jų paskelbimo, o visuomeninės elektros energijos kainos ir tarifai įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo. Gamintojų, kurių teikiamų izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo ir (ar) totalios elektros energetikos sistemos avarijos prevencijos ar likvidavimo paslaugų kainos yra reguliuojamos, taip pat energijos kaupimo įrenginių savininkų, kurių teikiamų paslaugų kainos yra reguliuojamos, nustatytos kainos ir (ar) nustatyta pajamų riba įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jų paskelbimo.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 5, 6, 7 straipsnius ir šio straipsnio 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2021 m. gegužės 1 d.
2. Šio įstatymo 5, 6 ir 7 straipsniai įsigalioja 2021 m. rugsėjo 1 d.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos energetikos ministras iki 2021 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
4. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2021 m. rugpjūčio 31 d. priima šio įstatymo 5, 6, 7 straipsnių nuostatomis įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda